

ERKENNING EN ONTWIKKELING VAN HET BRANDRODE RUND

Jan van Lieshout

3 december 2010 Lelystad

Wat is een ras?

Een ras is een groep dieren die zich van andere diergroepen onderscheidt in exterieur en productie-eigenschappen. Dit onderscheid gaat over op de nakomelingen.

Het Brandrode Rund is zo'n ras

3220

Veeteelt

Hoe ontstaat een ras?

Een ras ontstaat door de combinatie van selectie door de mens, afgestemd op zijn behoeften(fokdoel) en de plaatselijke omstandigheden, zoals het beschikbare voedsel en het klimaat.

Brandrood is een kleurvariant van het oorspronkelijk MRY-ras

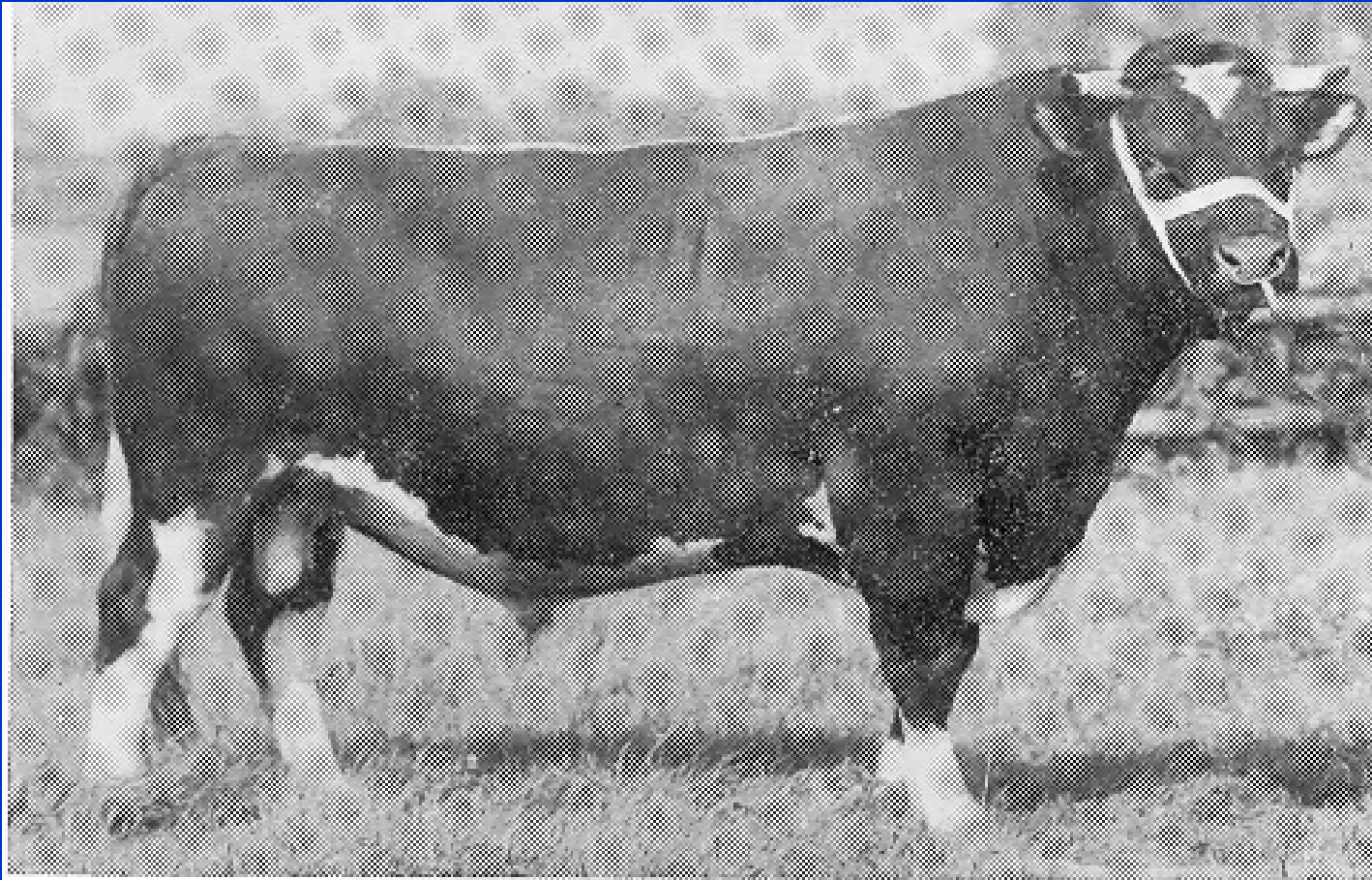

: Op grond van de beschrijving door **Iman G.J. van den Bosch**, hoofdinspecteur van het Nederlands Rundvee Stamboek, en de door hem vastgelegde maten van de rundveestapel komt het stamboek begin twintigste eeuw tot de indeling van drie Nederlandse rundveerassen:

- het zwartbonte Fries-Hollandse (FH);
- het roodbonte Maas-Rijn-IJssel (MRIJ)
- het zwarte en rode Groninger blaar- of witkop (G).

Stier Jan 8163 geb. 1903

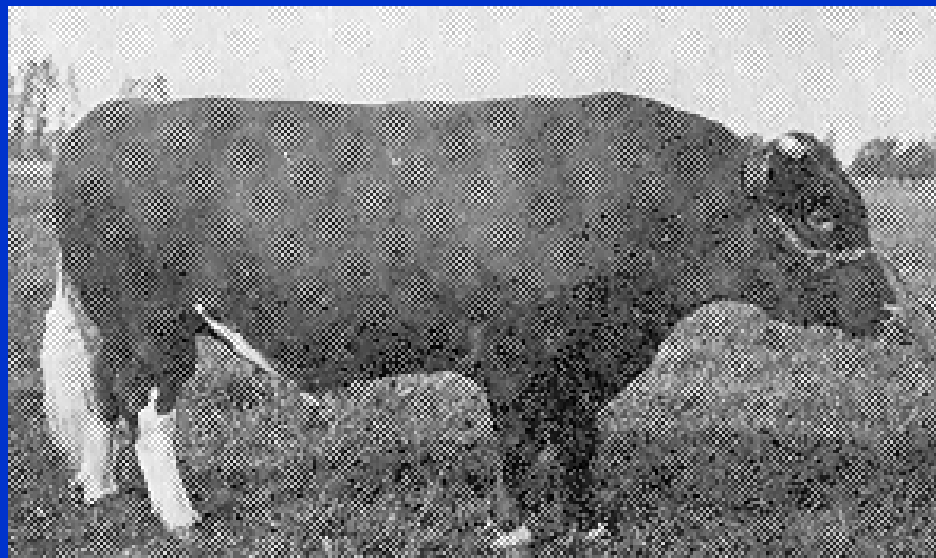

Oostelijk fokgebied

- Dirk 1027 geb.1919 Deventer NRS-kampioen 1923 en zoon.Terwolde
- Roland 1311 NRS-kamp 1928 Deventer.
Moeder van Roland Jan-lijn
Predikaat Preferent
- Juul(klz) Roland geb. 1926. Wijhe

MRY Dirk geb. 1919

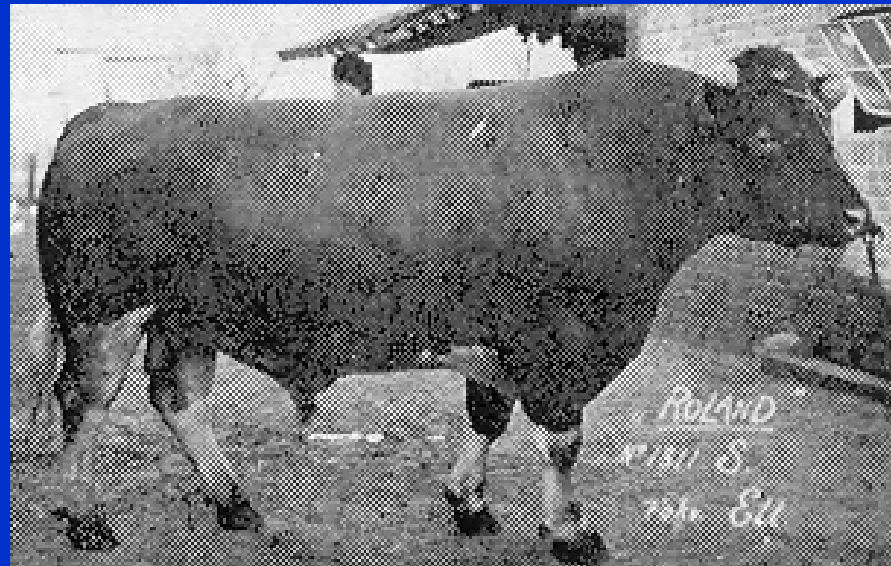

Oostelijk fokgebied

- Dirk 1027 geb.1919 Deventer NRS-kampioen 1923 en zoon.Terwolde
- Roland 1311 NRS-kamp 1928 Deventer.
Moeder van Roland Jan-lijn
Predikaat Preferent
- Juul(klz) Roland geb. 1926. Wijhe

MRY Roland geb. 1922

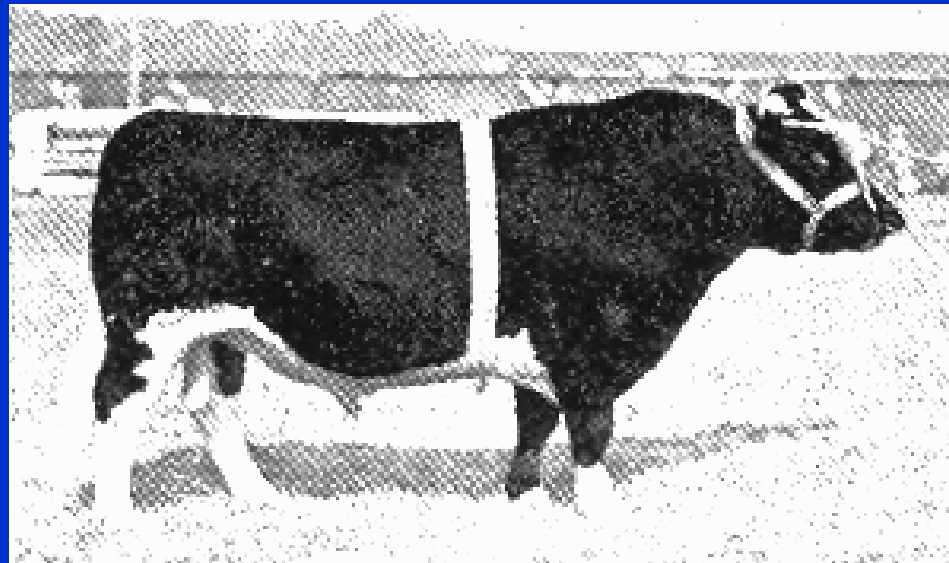

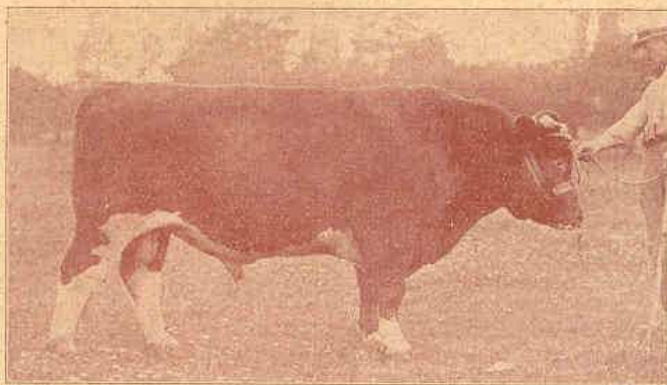
Oostelijk fokgebied

- Dirk 1027 geb.1919 Deventer NRS-kampioen 1923 en zoon.Terwolde
- Roland 1311 NRS-kamp 1928 Deventer.
Moeder van Roland Jan-lijn
Predikaat Preferent
- Juul(klz) Roland geb. 1926. De Boerhaar
in Wijhe

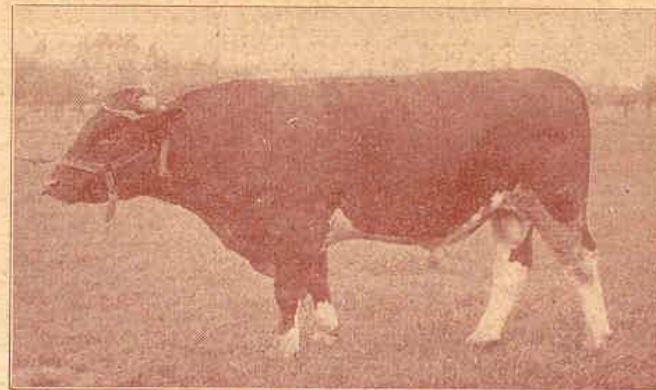

MRY Juul 2361 geb. 1926

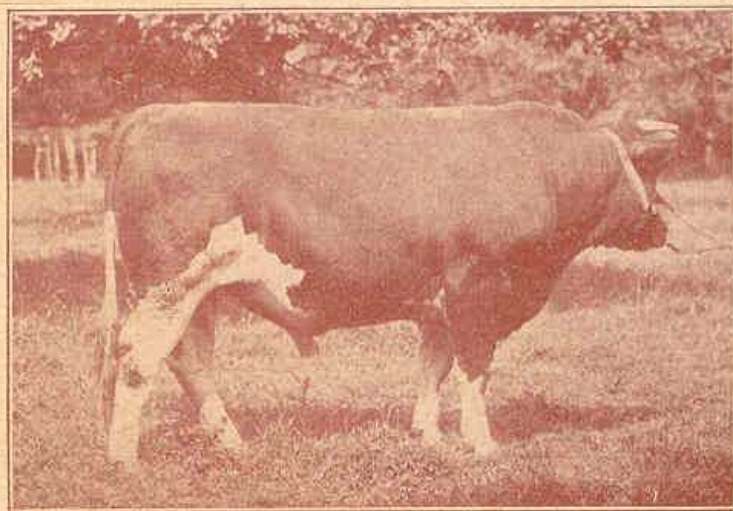
Juul 2361S, 2½ jaar. Moeder gaf 2½-3495-3.44-330, in 1929 eerste prijs centrale keuring, eerste klasse voor extérieur.

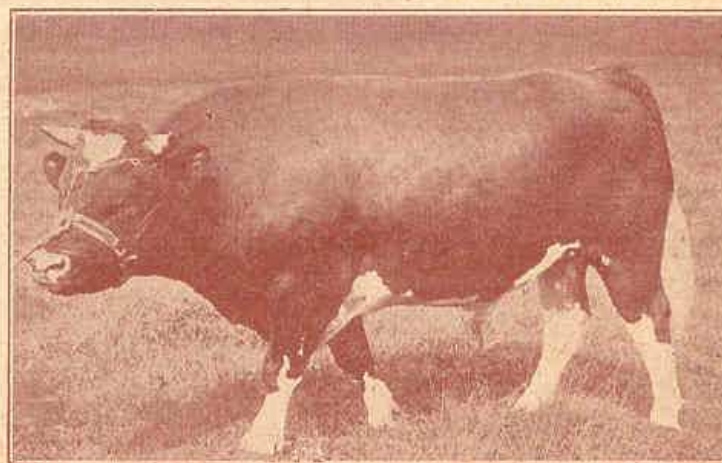
Demsey 2625S, 1½ jaar. Moeder gaf 3-3828-3.72-330, 4-3711-3.46-277, 5-5369-3.44-330, 6-5313-3.40-330 en 8-5085-3.71-330.

De hier afgebeelde vier, alle met eerste prijzen bekroonde, stieren staan ten dienste van de leden der

Fokvereniging „de Boerhaar” te Wijhe (Overijssel)

Roland 2646S, 1½ jaar. Moeder gaf 4-3398-3.44-296.

Roland 2364S, 2½ jaar, in 1929 kampioen van Overijssel.
Moeder gaf 2½-4105-3.74-311, 3½-4959-3.61-298 en
4½-4870-3.78-267.

Juul 2361 v. G. J. J. Beltman te Wijhe met de groep afstammelingen, waarmede hij op den fokveedag te Wijhe een eersten prijs behaalde.

Zuidelijk fokgebied

- Sjoerdlijn bont gekleurd
- 3 zoons van Juul naar Limburg / Land van Cuijk - veel invloed

Na de 2de WO

- Veel witten in Ov/.Geld. Door Prins en Kasimir en na 1965 Lieske 's Gustaaf
- Roden kwamen niet aan bod
- Zuiden veel ROODbonten, hekel aan WITTEN
- Export geen belangstelling voor de WITTEN
- Roep om ROOD werd groot

22 Stellingen G. Derks

- Achterstellingen bij keuringen van ROODBONT
- ROODbont zou niet passen bij WITbont
- Topfokkers menen dat WIT beter zou zijn dan ROOD
- Buitenland wenst geen WITbont, angst voor witte kalveren

Reactie:

Mina 's Mars en import Duitse stieren

Tempel en Uni

Mina's Mars

Vervolg

- KI-verenigingen concentraties
- Niet meer op kleurselectie, maar andere fokwaarden
- Kleine bedrijfjes hielden de (brand)roden stieren wel aan. Hermans
- MKZ Oene en omgeving

GESCHIEDENIS

- Kudde Kraanvense Heide 23 april 1998
- Stichting Het Brandrode Rund 1 sept.1999
- Erkenning als stamboek 13 maart 2001
- Vereniging Het Brandrode Rund 9 okt. 2004

Kerngetallen

jaar	leden	Totaal dieren	Stieren ≥ 1 j	Gem. per bedrijf	Sperma doses
2005	46	520		11,3	206
2006	53	728		13,7	219
2007	63	947	44	15,0	253
2008	68	1051	55	15,4	201
2009	79	1194	46	15,0	328

Leeftijdsopbouw

leeftijd	2007	2008	2009
0-1 jaar	204	257	289
1-2 jaar	228	217	225
2-3 jaar	139	160	174
3-4 jaar	130	100	155
4-5 jaar	63	116	96
5-10 jaar	137	179	220
≥ 10 jaar	46	22	36
	947	1051	1194

Bloedgroepenonderzoek

Cees Buys

- BG19 alleen bij Blaarkop aangetoond
- BG217 veel bij FH niet bij MRY en Blaar
- BG283 wel bij FH en MRY
- BG46 alleen bij MRY en Ayrshire

The factors of the C-System

$L' R W C E X C'$

Breed	L'	R	W	C	E	X	C'	number
Friesians	-	34	19	54	28	39	°°7	670
Red & White	4	21	19	23	26	29	-	428
Gr. White face	×17	42	5	59	25	8	1	95
Dutch Belted 70	-	33	20	4	3	49	¤19	129
Dutch Belted 80	-	33	29	5	3	41	¤28	78
Brandrood	2	30	74	2	17	-	-	81

Conclusions

A.

We cannot say:

A breed with a particular colour shows a special
bloodtype

B.

However:

A breed with a particular colour shows its own
bloodgroup-frequency

Afstamming versus exterieur

Brandrood stamboek is een open
stamboek

CRV-NRS stamboek is gesloten
voor brandrood

Merknaam en Beeldmerk

- Levende dieren
- Sperma
- Embryo's en eicellen
- Vlees en vleesproducten
- Reclame: beheer van commerciële zaken, zakelijke administratie, administratieve diensten
- Opvoeding: onderwijs, opleidingen en cursussen, het vertonen van dieren
- Het fokken van dieren. Het inbrengen van sperma en embryo's

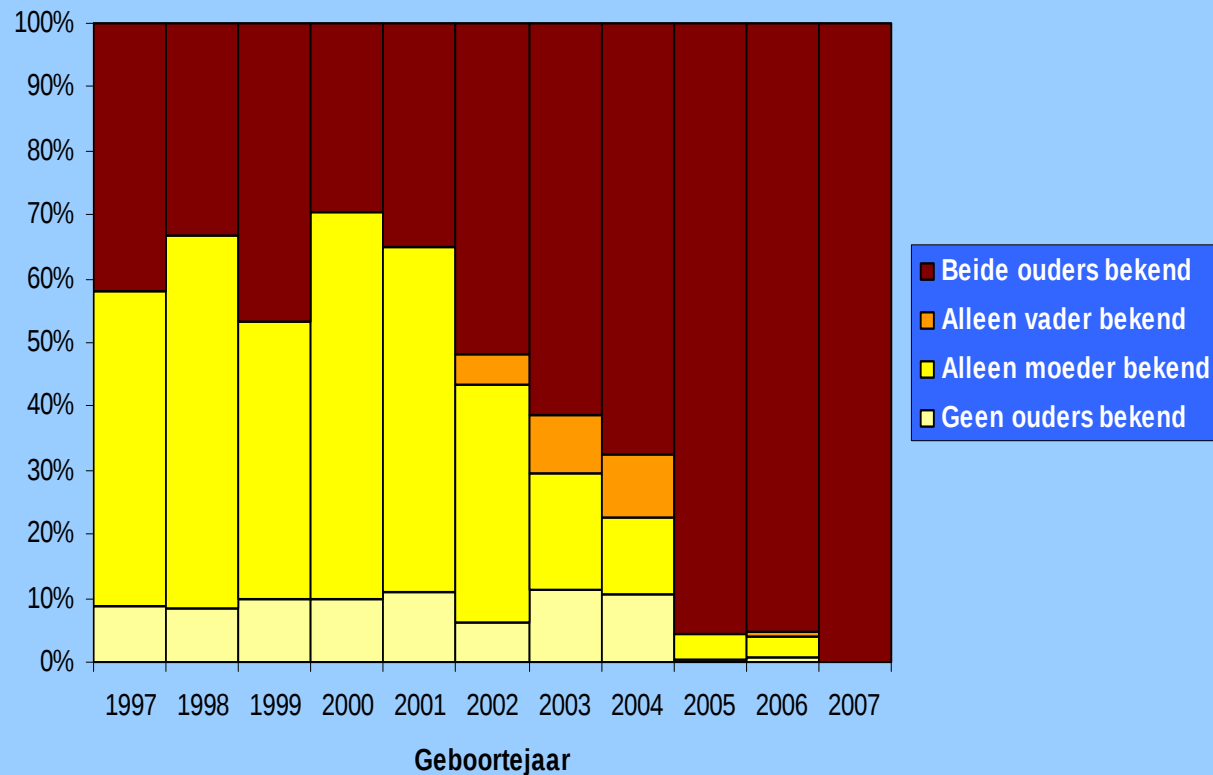

Huidige situatie

Compleetheid stamboom

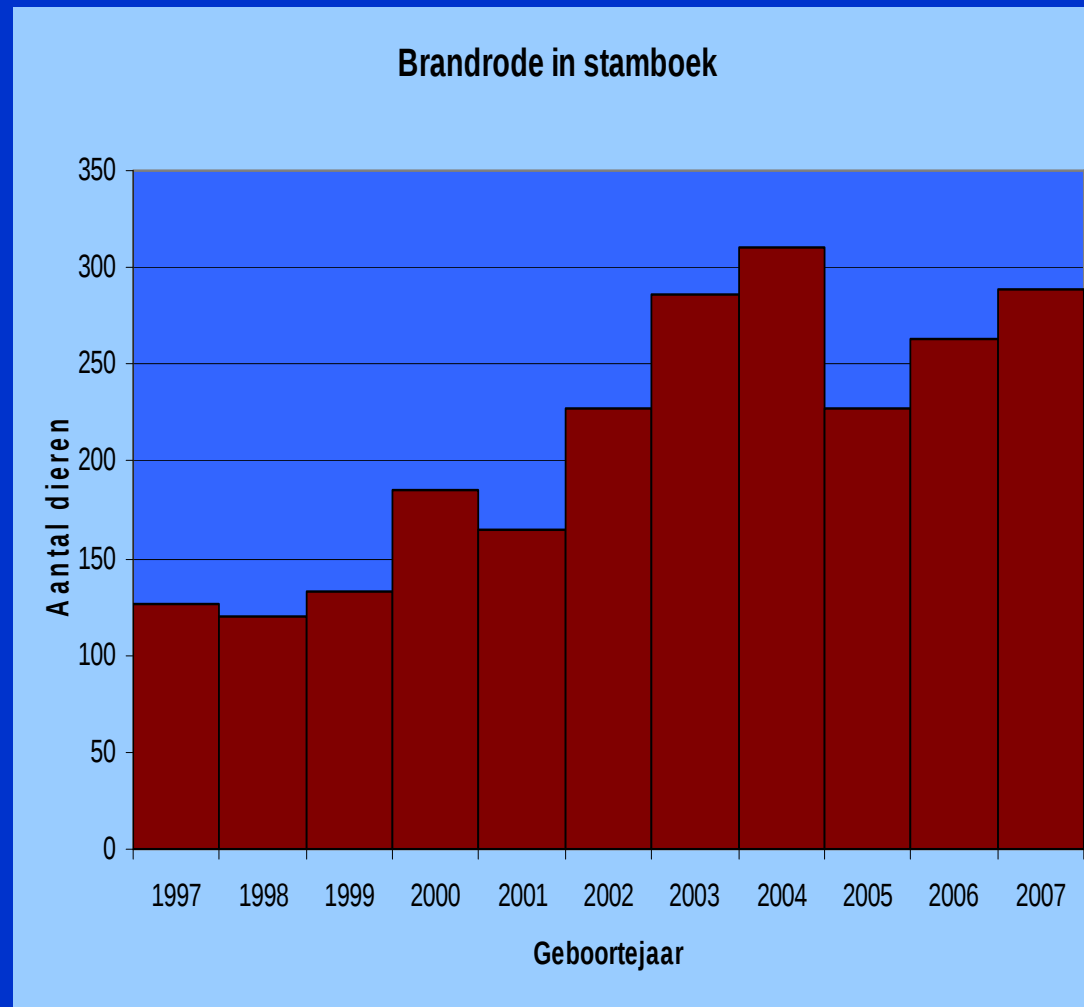
- Sinds 2006 alle ouders bekend

Compleetheid afstammingsgegevens Brandrood

Huidige situatie

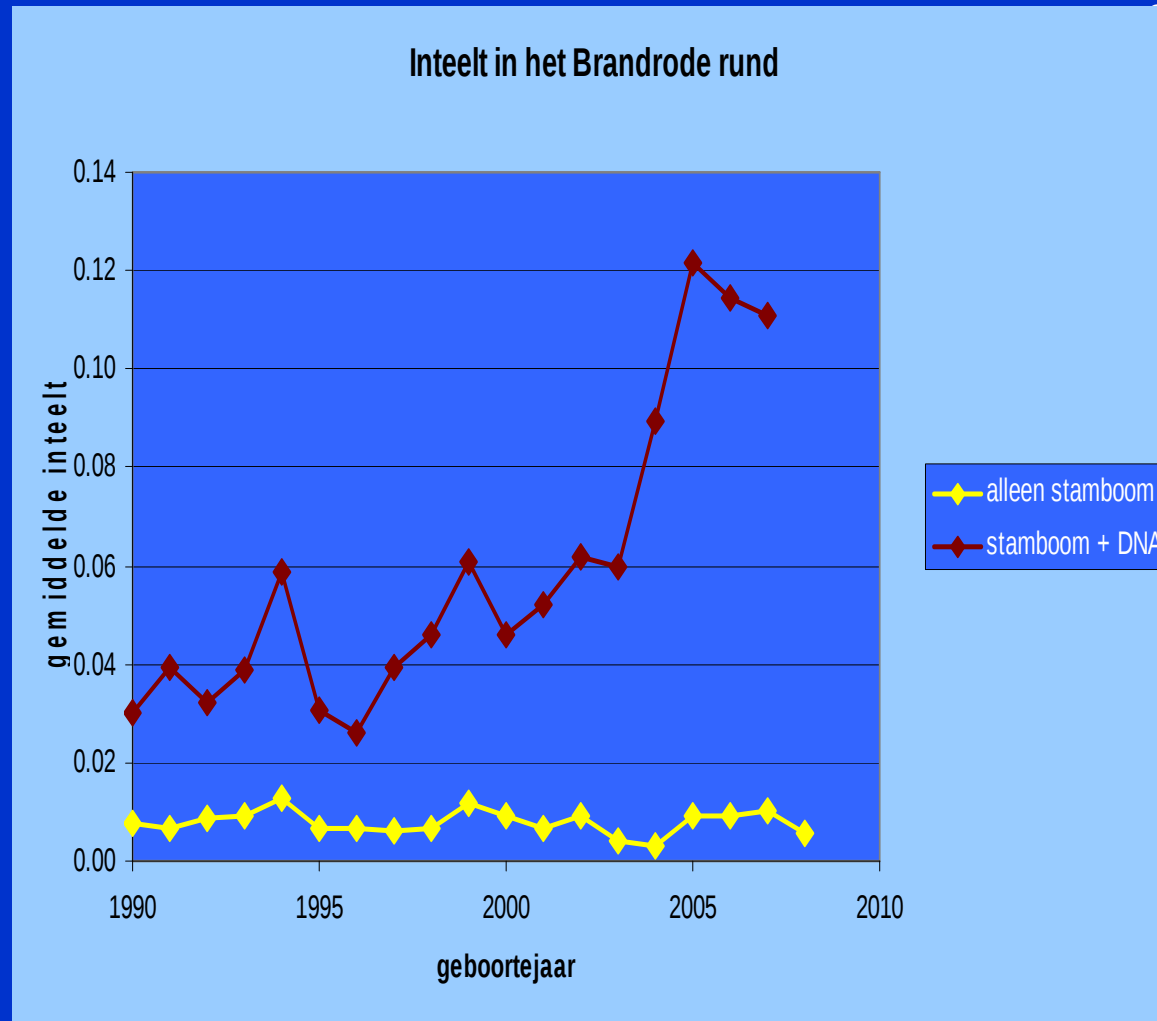

Populatieomvang

- Jaarlijks tussen de 250-300 dieren in het stamboek geregistreerd
- 40-60 stieren als vader
- Inteelt minimaal ~0.3%

Inteelttoename

Zonder DNA
nauwelijks Inteelt

- Dieren zonder stamboom als onverwant

Met DNA wel
inteelttoename

- 0.51% op jaarbasis
- 2.22% op generatiebasis
- iets te hoog
- Zwakt iets af?

Conclusies

- Er zijn voldoende DNA-typeringen gedaan
- Toename van de inteelt is vrij hoog
- Maar wel vergelijkbaar met Holsteins
- Te hoge inteelttoename nadelig voor vitaliteit en erfelijke gebreken
- Gunstig is dat er veel stieren worden gebruikt
- Genenbankstieren gunstig voor diversiteit
- Verwantschapsmatrix

Huidige problematiek BRR

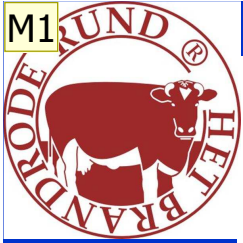
- Te weinig dieren t.o.v. de vraag
- Registratie en circuit zgn. “Brandroden”
- Inteeltdepressie
- Individueel stier-advies-programma
- Ongelijke gezondheidstatus bedrijven (fokcirkels)
- Ontwikkeling keten-afzet-niche markt

11 sept. 2010 De runderen van Michiel Cassuto zijn een genoegen voor het oog.

STELLING

Het socio-culturele brandrode rund kan alleen blijven bestaan als de dierhouders in staat zijn om er een economisch gewin aan te ontlelen

Bedankt voor uw zeer
gewaardeerde aandacht

Dia 38

M1

Muiz, 24-11-2010